

מדת בדת

לע"נ מרת ציפורה ברניג ע"ה בת
ר' יצחק צ"ל
הנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 45 פרשת קורח תשע"ג

עירובין צא-צז

שיעון חזק היומי בדרך קצרה

דף צג אמר רבא שמצאנו מחיצה לאיסור שאם סיכך על אכסדרה עם פצמינן, עמודים כשירה, ואם הושה פצמינה פסולה, אמר אבבי שלדעתו סוכה זו כשירה ולדעתך שהיא פסולה זה סילוק מחיצות, ולא שהמחיצות אוסרות, ורבה בר רב חנן הוכיח מכלאים שביט שחציו מקורה וחציו לא, גפנים שכאן מותר לזרוע כאן, ובהשווה קירוי אסור וְאֵבִי דְחָה שֶׁזֶה סִילּוּק מַחִיצוֹת שֶׁאֵין יוֹתֵר הַבְּדֵלָה, וְרַבָּא שֶׁלַח עָם רַב שְׁמַעְיָה בַר זְעִירִי מִהֲבַרְיֵתָא שֶׁשׁ בְּמַחִיצוֹת הַכֶּרֶם לִהְיוֹת לְחַמְרֵי, אִם הַכֶּרֶם נִטְוֶה עַד עֵיקַר הַמַּחִיצָה יִכּוֹל לְזָרְעוֹ מִשֶּׁם וְהִלָּא וְאִילוּ לֹא הָיָה שֶׁם מַחִיצָה הָיָה צָרִיךְ לְהַרְחִיק ד' אַמּוֹת בּוֹרֵינָה וְזֶה מַחִיצָה לְהַקֵּל, וּמַחִיצָה לְחֹמְרָא זֶה בְּמַקְרָה שֶׁהַכֶּרֶם הָיָה בְּמַרְחָק י"א אַמָּה מִהַכּוֹתֵל שְׁאֵינוֹ יִכּוֹל לְזָרְעוֹ שֶׁם וְאִילוּלָא הָיְתָה מַחִיצָה הָיָה מְרַחֵק רַק ד' אַמּוֹת וְיִכּוֹל לְזָרְעוֹ, וְאִמְרוּ אֲבֵי שֵׁשׁ מִשְׁנֵה מְפֹרֶשֶׁת לְעֵנִי קִרְחַת הַכֶּרֶם שֶׁלְבִי"ש הוּא כִּי"ד אַמָּה וְקִרְחַת הַכֶּרֶם הוּא כֶּרֶם שֶׁהִתְיַבֵּשׁ בְּאַמְצֵעוֹ לֹא יֵבֵא זֶרַע לְשֶׁם אִם אֵין שֶׁם ט"ז אַמָּה, וְאִם הָיָה שֶׁם ט"ז אַמָּה נֹתֵן לוֹ שֶׁיִּעוֹר כְּדִי עֲבוּדָתוֹ וְזוֹרַע הַשָּׂאֵר, וּמַחֲוֹל הַכֶּרֶם הוּא הַמְּקוֹם שֶׁבִין הַכֶּרֶם לְגַדְרָה שֶׁלֹּא זֶרַע שֶׁם אֵין שֶׁם י"ב אַמָּה וְאִם י"ש י"ב אַמָּה מְרַחֵק כְּדִי עֲבוּדָתוֹ וְזוֹרַע שֶׁם, וְאֵין לְהֵבִיא רֵאִיָּה מִזֶּה הַמַּחִיצָה גֵּרֻמָּה חֹמְרָא אֲלֵא שֶׁבִי"ד אַמָּה הֵם כְּדִי עֲבוּדַת הַכֶּרֶם וְהַשָּׂאֵר כִּיּוֹן שֶׁלֹּא זֶרַע שֶׁם הוּא מְפַקְדוֹ וְמָה שְׁנִמְשָׁה אִם יֵשׁ שֶׁם ד' אַמּוֹת זֶה חָשׁוּב, זֶה לֹא חָשׁוּב, רַב יְהוּדָה אֹמֵר שֶׁאֵין שֶׁם ג' קִרְפִּיפּוֹת אַחַת לִיד הַשְּׁנִיָּה וְהַחִיצוֹנוֹת מְגוּפּוֹפּוֹת וְהַאֲמַצְעִית לֹא מְגוּפּוֹפּוֹת אִם יֵשׁ יַחֲדֵי בְּחִיצוֹנוֹת הֵם כְּשִׁירָא וְנוֹתְנִים לָהֶם שִׁמּוּשׁ כְּדִי צֶרֶם, וְאִם הַאֲמַצְעִי מְגוּפָה וְהַחִיצוֹנוֹת לֹא, וְיֵשׁ יַחֲדֵי בְּכָל אֶחָד נֹתְנִים לָהֶם רַק עַד בֵּית שֶׁשׁ סָאִים, וְהִסְתַּפְּקוּ בְּמַקְרָה שֵׁשׁ יַחֲדִים בְּחִיצוֹנוֹת וְבַאֲמַצְעִי יֵשׁ שְׁנַיִם, שֶׁאֵין נִיָּקָא אוֹתָם לְכָל צֵד הֵם יְהִיוּ אוֹ שְׁנֵיכָּא אֶחָד לְכָל צֵד, וְאִם נִאֲמַר שְׁלֹקְהִים אֶחָד לְכָל צֵד יֵשׁ לְהַסְתַּפֵּק אִם יֵשׁ שְׁנַיִם בְּכָל אֶחָד מִהַחִיצוֹנוֹת וְאֶחָד בְּאַמְצְעִי, בְּמַקְרָה זֶה אִם יֵצֵא לְכָל צֵד יְהִיוּ ג' אוֹ שְׁנַאֲמַר שִׁצָּא רַק לְצֵד אֶחָד וְלִהְלַכָּה מְקִילִים בְּכָל הַשְּׁאִילוֹת הַלֵּל, **עמוד ב** רב חסדא אומר שחצר גבוהה ה' לא מספיק לצרף לה ה' טפחים של גדר, אלא צריך שכל הגובה יהיה ה' או מחצתה ה', ואין להקשות מהמשהנה בב' חצירות אחת מעל השניה י' טפחים או שיש גובה ה' ומחיצה ה' מערבים לחוד ולא יחד, פחות מ' מערבים יחד ולא לחוד, שיש לומר שרב חסדא מודה בזה שהתחתונה רואה מחיצה של י', אך לפי' התחתונה תערב שנים והעליונה לא יחד ולא שנים, מבאר רבא בר עולא שמדובר שלעליונה יש גיפוף פחות מ' אמות, אך לפי' מה שכתוב בסיפא פחות מ' מערבים יחד ולא לחוד, לכאורה יכולה לערב יחד וגם לחוד, ורבה בר רבא מעמיד שמדובר שהתחתונה פרוצה במלואה לעליונה, אך לפי' התחתונה תערב אחד ולא שנים והעליונה יחד או לחוד, ומה שכתוב יחד ולא לחוד זה נאמר על התחתונה, והעליונה יכולה יחד ולחוד, מרימר סובר שגבוה ה' ומחיצה ה' מצטרפים, רבינא שאל את רב אחא בר רבא אם שנה משהו בהילכות מחיצה, אמר לו שלא, ולהלכה גובה ה' מחיצה ה' מצטרפים, רב אושעיא אשקפה את דירורים הבאים בשבת אסורים, ורב חסדא הוכיח מחצר קטנה שנפרצה לגדולה הגדולה מותרת והקטנה אסורה, ולכאורה מדובר שנפרצה בשבת, ואמר רבה שאולא נפרצה קודם שבת, ואמר אבבי שלא יאמר אולי אלא ודאי נפרצה מעי"ש, שהרי רבה עצמו אמר שאשאל את רב הונא ורב חסדא במקרה שעירב דרך פתח או חלון ונסתמו, וענו לו ששבת שהותרה בתחלה ההתר נשאר. כותל שהיה בין חצירות ונפל בשבת, לרב מטלטלין רק בד' אמות.

דף צד ולדעת שמואל כל אחד מהחצירות יכול לטלטל עד עיקר המחיצה, ורב לא אמר זאת בפירוש אלא שהיה מעשה שרב ושמואל ישוב בחצר אחת ונפל הכותל שבינה לחצר הסמוכה, ואמר שמואל קחו טלית ופרסוה שם שתהיה מחיצה, ורב החזיר פניו, ואמר שמואל קחו רב מקפיד קחו אבנט וקישרוה, ולשמואל עצמו אין צריך לעשות כלל מחיצה כי לדעתו ניתן לטלטל עד מקום המחיצה, אלא שעשה מחיצה רק לצורך צניעות, ורב לא אמר כלום כי זה היה מקומו של שמואל, אך החזיר פניו שלא יאמרו שחזר בו משמועתו. **משנה** חצר שנפרצה לרה"י המכניס והמוציא מתוכה רה"י אחר לרה"י חייב, ולחכמים פטור כי נעשתה ככרמלית. **גמרא** ר"א לשיטתו, שר' יהודה אמר משמו שרבים שביירו דרך לעצמם מה שביירו בירו, אך רב העמיד את זה כשנאבדה דרך באותה שדה, ואין לומר שגם במשנה מדובר שאבדה דרך בחצר, כי ר' חנינא אמר, שר"א וחכמים נחלקו רק עד מקום המחיצה, וחכמים יודו שמקום המחיצה הוא רה"י, ור"א אמר שהכל רה"י, ויש לגרס שנחלקו רק במקום המחיצה, וללישנא בתרא נחלקו בין צדי רה"י רה"י הוא רה"י ולרבנן זה ככרמלית, ולא נחלקו בצדי רה"י במפורש שאז היינו אומרים שרבנן חולקים על ר"א רק כשיש חיפופים ובלו חיפופים יודו שזה כרה"י קמ"ל שגם אז זה כרמלית, ומה שכתוב במשנה המטלטל מתוכה כיון שרבנן אמרו מתוכה גם ר"א אמר מתוכה אך באמת חלק רק בצדי רה"י, אך לפי' אם ר"א דיבר על צדי רה"י מה עונים לו רבנן מתוכה, יש לומר שרבנן אומרים לו שבתוכה אתה מודה שזה לא רה"י אי"כ תודה גם בצדי, ואמר ר"א שצדי רה"י שר' דריסת רים אכן בתוכה אין דריסת רים. **משנה** חצר שנפרצה לרה"י מב' רוחותיה, וכן בית שנפרץ מב' רוחות ומבוי שנלקחו קורותיו או לחייו, לר' יהודה מותרים בשבת זו ואסורים א"כ ולר' יוסי א"כ מותרים בשבת זו מותרים תמיד ואם לא אסור גם בשבת זו. **גמרא** אם מדובר שהפרצה היתה י' אמות לכאורה אין הבדל בין פרצה מצד אחד או בין צדדים כיוון שזה כפתח וביותר מ' גם מצד אחד זה פרצה שאוסרת, ורב אומר שנפרצה י' בקרן זוית **עמוד ב'** שאינה כפתח שלא עושים פתח בקרן זוית,

דף צא לרב יהודה לר"מ גגים רשות לעצמם וכן חצירות וקרפיות ולחכמים גגים וחצירות הם רשות אחת וקרפיות רשות אחת, לר"ש כולם הם רשות אחת, וישנה ברייתא כרב שלרבנן אסור לטלטל בכל רשות, שכתוב שלר"מ כל גגות העיר הם רשות אחת ואין להעלות ולהוריד מהם לחצר ומהחצר לגגות, וכלים ששבתו מותר לטלטל בה ומה ששבת בגג מותר לטלטל בגג ודוקא שלא יהיה גג גבוה מחבירו יותר מ', ולחכמים כל גג הוא רשות לעצמו ומטלטלים בו רק בד' אמות, ויש ברייתא כרב יהודה שרבי אמר שכשלמדו אצל ר"ש בתקוע היו מעלים שמן ואלונטית מנג לגג ומנג לחצר ומחצר לחצר וקרפף לקרפף ומקרפף לקרפף אחר, עד שהגיעו למעיין שהתרחצו בו, ור' יהודה סיפר שבשעת סכנה היו מעלים ס"ית מחצר לגג ומנג לחצר ומחצר לקרפף לקרוא בו, ואמרו לו שאין להביא ראייה משעת סכנה. רב פסק כר"ש ודוקא כשלא עירבו ואם ערבו חוששים שיוציאו כלי הבתים לחצר מצויים כר"ש גם בעירבו, וכן אמר ר' יוחנן שמהיכן הובאים לחלק בין עירוב בין לא עירוב, ורב חסדא שאל לדעת ר' יוחנן ושמואל יש מקרה שבאותה חצר כלי אחד מותר ואחר אסור, אך ר"ש לא גזר כמו לענין ג' חצירות הפתוחות זו לזו ולרה"י ועירבו ב' החיצונות עם האמצעית, היא מותרת עמהם ורק עמה והחיצונות אסורות זו עם זו ולא גזרו שמה יוציאו כלי חצר זו לזו, וגם כאן לא חשש שיוציאו מכלי הבתים לחצר, ורב ששת מוכיח מדברי ר"ש שגגות חצירות וקרפיות הם רשות אחת לכלים ששבתו בתוכם, ולא למה ששבת בבית, ומדובר בעירבו ולכן מצויים כלי הבית בחצר שאם לא עירבו אין הגיעו כלי הבתים לחצר, ואפשר להעמיד בכובע וסודר שהוציאם ע"י לבוש ולא בגלל העירוב, **עמוד ב'** ומהברייתא שכתוב שאנשי חצר ומרפסת שלא עירבו ביניהם מה שגבוה י' נותנים למרפסת ופחות מ' לחצר, ודוקא כשהיו של רבים ועירבו כל אחת לעצמה או שהיו יחידים שאינם צריכים לערב. אך אם היו של רבים ששכחו לערב גג חצר אכסדרה ומרפסת נחשבים רשות אחת, ומשמע שיש חילוק בין עירבו או לא ויש לומר שזה לרבנן, והראיה שלא מוזכר גם קרפף ומבוי, והברייתא שאומרת שה' חצירות הפתוחות זו לזו ולמבוי ושכחו ולא עירבו אסור להכניס ולהוציא מחצר למבוי והממבוי לחצר אך כלים ששבתו בחצר מותר לטלטל בחצר ולא במבוי ור"ש מתיר שכל דבר של רבים שלא עירבו גג חצר אכסדרה ומרפסת וקרפף ומבוי כולם רשות אחת הם וכתוב כאן שלא ערבו ומשמע שבעירבו אסור ויש לבאר שלא עירבו חצירות יחד אך הבתים עירבו עם החצירות ומה שכתוב לא עירבו הכוונה לא השתתפו במבוי, או שר"ש אמר את זה לדעת חכמים שאמנם לדעתו אין הבדל בין עירבו או לא, אך חכמים צריכים להודות שאם לא עירבו עם הבתים הם נחשבים רשות אחת, ואמרו רבנן שזה ב' רשויות, ומה שכתוב בברייתא שאסור במבוי לטלטל, זה ראייה לרב שאמר שמבוי שלא השתתפו בו אסור לטלטל בו יותר מד' אמות, אך יש לדחות שגורסים ולמבוי אסור אך זה כתוב כבר ברישא, אך ניתן לומר שיש בזה חידוש שלא נאמר שרבנן חלקו על ר"ש רק בעירוב ואם לא עירבו יודו לו, קמ"ל שחלקו גם רבנן עירבו.

דף צב אמנם ר' יוחנן סובר שהלכה כסתם משנה וכתוב לעיל במשנה שכותל בין ב' חצירות הגבוה י' ורחב ד' מערבים לחוד ולא יחד, ואם היו פירות בראשו בני ב' החצירות עולים מהצד שלהם ואוכלים אך לא יורידו לבטח, ולר"ש מותר להוריד, ויש לומר שלא יורידו לבתיים, אך ר' חייא אמר שלא יעמוד זה במקומו ויאכל ולא זה במקומו ויאכל, אמר רב אשי שאם רבי לא כתב כן במשנה מניין לר' חייא לומר כן. לדעת רב הונא ב' חצירות וחורבה ביניהם ואחת עירבה לעצמה ואחת לא, נותנים החורבה לזו שלא עירבה ולא לזו שעירבה כי כלי הבית מצויים בחצר וחוסרות שיוציא לחורבה, ולחייא בר רב אמר אביו שנותנים אף לעירבה ואסורות להשתמש שאם נאמר שניהן מותרות מזה זה שונה מב' חצירות אחת עירבה ואחת לא שאסורות, ויש לחלק כי מצויים כלי הבתים בחצר אך בחורבה לא מצויים כלי הבתים שאינם נשמרים שם, וללישנא בתרא רב אמר שנותנים אף לשעירבה ושניהם מותרות שאם נאמר שאסורות שלא נותנים חצר שלא עירבה חצר שעירבה, יש לחלק שכיון שנשמרים כלי הבתים בחצר אסור, אך בחורבה אינן נשמרים ולכן יש להתיר. **משנה** גג גדול הסמוך לקטן מותר ולא הקטן שהוא פרוץ לקטן, וכן חצר קטנה הפרוצה לגדולה הגדולה מותרת ולא הקטנה שהיא פרוצה לגדולה והגדולה מותרת שהקטנה היא פתח לה. **גמרא** לרב חידשו גג כמו חצר שמדובר שניכרים המחיצות, ולשמואל גג כחצר שכמו שחצר דורסים בו רבים אף גג מדובר שדורסים. ורבה בר זירא ורבה בר רב חנן ישוב וגם אבבי ישב עם, והם אמרו שיש להוכיח מהמשנה שדירוי גדולה בקטנה שנמשכים אליה ולא קטנה בגדולה, וכן לענין כלאים שאם יש גפנים בגדולה אסור לזרוע הקטנה ואם זרע אסורים הזרעים, אך הגפנים שבגדולה מותרים, **עמוד ב'** ואם יש גפנים בקטנה מותר לזרוע הגדולה וכן לענין גט אשה שאם הגדולה והגט בקטנה מגורשת ואם האשה בגדולה והגט בקטנה אינה מגורשת, וכן לענין תפילת ציבור שאם הציבור בגדולה וש"ץ בקטנה יוצאים ידי חובה, ואם הציבור בקטנה והש"ץ בגדולה אינם יוצאים, וכן ט' אנשים בגדולה ואחד בקטנה מצטרפים ואם אין בגדולה וט' בקטנה אינם מצטרפים, אם יש צואה בגדולה אסור לקרוא קר"ש בקטנה ואם הצואה בקטנה מותר לקרוא קר"ש בגדולה ואמר להם אבבי שלפי' המחיצה באה לאסור שולא המחיצה היא מרחיק ד' אמות וזרוע ובגלל המחיצות נאסר לגמר, אמר רב רבא שמצאנו מחיצה לאיסור לענין הטלטול שהקטנה אסורה בטלטול שהיא כפתח הגדולה ואם היה משוה את גיפופי המחיצות הגדולה גם היתה אסורה, אמר אבבי שאם השווה את הגיפופים זה סילוק מחיצות

ולגבי בית לכאורה כמו שברוח אחת אומרים שיש פי תקרה שירד וסותם נאמר כן גם בב' רוחות, ואמרו בשם רב שמדובר שנפרץ בקרן זוית ויש לו קירוי באלכסון שלא ניתן לומר פי תקרה, ושמאל הסביר שמדובר שהיה פרצה יותר מיי ומרוח אחת זה לא נחשב פירצה בבית, אך קשה שלפ"ז גם בב' רוחות נאמר שמועיל מדין פי תקרה, ועוד שבאכסדרה באמצע בקעה רב סבר שאומרים פי תקרה ומטלטלים בכלה, ולשמאל לא אומרים פי תקרה ומטלטלים רק בדי' אמות, אך יש לומר שבאכסדרה לא אומרים פי תקרה כי זה בדי' רוחות, אך בפחות מזה אומרים פי תקרה ונצטרך להסביר כאן שמדובר שנפרץ בקרן זוית לא בצורה ישרה אלא שיש ד' תקרות ולא אומרים בזה פי תקרה לשמואל, שמואל לא הסביר כרב כי לא כתוב שיש אלכסון ורב לא ביאר כשמואל כי באמת יועיל פי תקרה בדי' תקרות כמו שסבר רב שמועיל פי תקרה גם באכסדרה בבקעה לטלטל בכלה ורק לשמואל לא מועיל פי תקרה בדי' רוחות, וכשהיה פירצה רק מ' גם שמואל יודה שניתן לטלטל בכלה כי זה כפתח ונחלקו ביותר מ' ולישנא בתרא יותר מ' לכוי"ע לא מועיל פי תקרה ונחלקו ביי,

דף צה ולפ"ז מה שרב יהודה אמר שקורה ד' מתירה בחורבה שיש פי תקרה ור"נ אמר שקורה ד' מתירה במים, לפי לישנא קמא שנחלקו ביותר מ' א"כ מדובר ביי ולכוי"ע מועיל למחיצה, וללישנא בתרא שנחלקו ביי רב יהודה ר"נ דיברו דיטית רב, ומה שחלקו אביי ורבא לענין סיכך על אכסדרה שיש לה צמימין שהיא כשירה ואם אין לה צמימין לאביי כשירה שיש פי תקרה ולרבא פסולה שלא אומרים פי תקרה, ולכאורה נחלקו במחלוקת רב ושמואל, ויש לומר שלשמואל ודאי הסוכה פסולה ונחלקו לדעת רב שאביי אמר שגם בסוכה רב סובר שיועיל פי תקרה, ולרבא רק באכסדרה סבר רב שמועיל פי תקרה כי המחיצות של הפי תקרה הם עור האכסדרה עצמה אך באכסדרה ללא צמימין לא יועיל פי תקרה שהמחיצות לא עשויות למקום הסוכה. הסתפקו בדעת ר' יוסי במשנה אם אסר או התיר, ורב ששת אמר שרייסי בא לאסור וכן דעת ר' יוחנן, וכן יש ברייתא מפורשים שר' יוסי אמר שאסורים בעתיד כן אסורים בשבת זו, ורב חייא בר יוסף פסק כר' יוסי, ושמואל פסק כר' יהודה, אך לכאורה שמואל לא פוסק כמותו כי לענין זמיה בעירובין אמר ר' יהודה שמועיל זמיה גם שלא לדעת שזכין לאדם שלא בפניו, ושמואל פסק כר' יהודה ואמר שבכל מקום ששנה ר' יהודה בעירובין הלכה כמותו, ושאל רב חנא מבגדד את רב יהודה אם גם לענין מבוי שניטלו קורותיו או לחיי פוסקים כמותו, ואמר לו רק בעירובין ולא במחיצות, ואצלינו מדובר במחיצות, ורב ענן מחלק, שבנפרצה לכרמליה לבד מקילים כר' יהודה ולא בנפרץ לרה"ו. **משנה** הבונה עלייה על ב' בתים או גשרים המפולשים, לר' יהודה מותר לטלטל תחתם בשבת, ולחכמים אסור ור' יהודה סובר שמעריבים למבוי מפולש ולחכמים אסור. **גמרא** רבה אומר שר' יהודה לא התיר בגלל שמספיק ב' מחיצות מדאורייתא אלא בגלל שיש פי תקרה שירד וסותם, ואביי שאל מברייטא שכתוב יתר על כן אמר ר' יהודה מי שיש לו ב' בתים מבי' צדי רה"ר שעושה לחי או קורה מבי' הצדדים ומשתמש באמצע, ואמרו לו חכמים שלא מעריבים בכך את הרה"ר, אמר לו רבה שאמנם בברייתא מוכח שלר' יהודה מספיק ב' מחיצות אך במשנה עדיין ניתן לומר שזה מצד פי תקרה, ורב אשי אומר שמדויק כך בהמשך המשנה לגבי מבוי המפולש שבגלל שיש פי תקרה לכן מובא שחלקו גם במבוי מפולש אך אם הסיבה במשנה שמספיק ב' מחיצות א"כ זה מחלוקת אחת.

פרק המוצא תפילין

משנה מי שמצא תפילין ברה"י יכול להכניסם זוג זוג ולר"ג ב' זוגות כל פעם ודוקא בישנות אך בחדשות פטור מלהכניסם, ואם הם קשורים הרבה בקשר או כרוכים יחד יחכה עד שיחשיך ויביאם **עמוד ב'** ובשעת סכנה שאינו יכול להמתין שם יכסה אותם וילך ולר"ש יתן לחבירו וחבירו לחבירו עד שיגיעו לחצר החיצונה, ואפילו מאה איש, וכו' בבנו, ור' יהודה מתיר גם בחבית ואפילו מחוץ לתחום, ואמרו לו חכמים שלא תלך החבית יותר מרגלי בעליה. **גמרא** משמע במשנה שרק זוג אחד כל פעם ולא יותר ולדעת ר"מ בהצלה יכול ללבוש ולהתעטף כמה שרוצה וזה סתם משנה וכו"ל, שכתוב על זה בברייתא לובש ולובש ופושט ומוציא ופושט אפילו כל היום כולו דברי ר"מ, ויש לומר שלגבי הצלה התירו דרך מלבשו כחול ובחול יכול ללבוש כמה שרוצה, אך תפילין בחול לובש רק אחד, א"כ גם בהצלתם התירו רק זוג אחד. ר"ג אמר שני זוגות והסתפק אם הוא סובר ששבת זמן תפילין א"כ אפשר רק זוג אחד, ואם שבת אינה זמן תפילין והתירו לו חז"ל בשביל הצלה א"כ התירו דרך מלבשו אפילו יותר מבי' זוגות, ויש לומר ששבת אינו זמן תפילין והתירו דרך מלבשו ויכול ב' זוגות, כמו שאמר שמואל שיש מקום בראש להניח ב' תפילין, ואף ביד אמר רב הונא שיש מקום ב' תפילין ויכול להניח ב' תפילין להסיר התפילין מראשו וקושרם בזרועו, אך יתכן שרב הונא רק אמר שזה לא נקרא דרך בזיון אך זה לא נקרא ראוי, וצ"ל כדברי רב שמואל בר רב יצחק שכמו שבראש יש מקום לב' תפילין, כך ביד יש מקום לב', שנו אצל בית מנשה שהפסקו על ידך זה קבורת, ביו ענין זה בקדקד כדברי ר' ינאי שהוא המקום שמוחו של תינוק רופס, ולכאורה ת"ק במשנה חולק על רב שמואל בר יצחק שאין מקום ביד להניח ב' תפילין ולכן יקח רק זוג אחד ור"ג סובר כמותו, ויש לומר שנחלקו אם שבת היא זמן תפילין, שלת"ק זה זמן תפילין ואין להניח ב' תפילין יחד, ולר"ג זה לא זמן תפילין ולכן יכול להניח ב' יחד, או שלכוי"ע שבת היא זמן תפילין ונחלקו אם מצוות צריכות כוונה, שלת"ק א"צ כוונה ועובר על כל תוסף גם כשלא מתכוון, ולר"ג מצוות צריכות כוונה, ולכן מותר ב' תפילין שאינו מתכוון למצווה

דף צו או שלכוי"ע לא צריך כוונה לצאת אך נחלקו אם צריך כוונה כדי לעבור על כל תוסף ולר"ג צריך כוונה ולכן מותר לצאת בב', ולת"ק עובר על כל תוסף גם כשאינו מתכוון, ולכן יצא רק בזוג אחד. או שלכוי"ע שבת אינו זמן תפילין ולא צריך כוונה ונחלקו אם יש בל תוסף בלי כוונה שלא בזמנו שלת"ק יש ולר"ג אין בה אסור. אך לפ"ז יהיה אסור גם בזוג אחד, וגם ליקח מי שישן בסוכה בשמיני, אלא יש לדחות תירוץ זה. ור"ע סובר שבת זמן תפילין שכתוב בברייתא שר' יוסי הגלילי דורש ושמרת את החוקה והאף לתמוך מימים ימימה, ומים ולא לילות מימים ולא כל

מיים להוציא שבת ויו"ט ור"ע אומר שנאמר כאן חוקה, רק לענין פסח, ולפ"ז הברייתא שאומרת פסח ומילה הם מצוות עשה לכאורה זה לא כר"ע שלישטון פסח הוא לא, כן כמו שאמר רב אבין בשם ר' אלעאי שכל מקום שכתוב השמר פן ואל, הוא לא תעשה, אך יש לומר שר"ע סובר כמותו אלא שהשמר של לאו הוא לאו ושל עשה הוא עשה, אך לכאורה ר"ע אומר בברייתא אחרת יכול מי שצריכים אות יצאו שבת ויו"ט שאינם צריכים אות, שהם עצמם אות, אלא התנא שסובר ששבת זמן תפילין הוא ר' נתן שאמר הניעור בלילה רצה חולץ רצה מניח ויוחנן הקיסטוני אומר שלא מניחים תפילין בלילה, וא"כ כמו שלר' נתן לילה הוא זמן תפילין גם שבת הוא זמן תפילין, אך יתכן ששילה אנו זמן תפילין ושבת כן כמו שר"ע אומר להיפך שלילה הוא זמן תפילין ושבת לא, אלא יש תנא שאומר שמיכל בת שאול היתה מניחה תפילין ולא מיחו בה חכמים וכן אשת יונה עלתה לרגל ולא מיחו בה, וא"כ יוצא שהם סברו שתפילין הוא מצוות עשה שלא הזמן גרמא וא"כ הוא גם בלילה וגם בשבת, **עמוד ב'יאך** יתכן שתנא זה סובר כר' יוסי שנשים יכולות לסמוך אם הן רוצות, והראיה שאשת יונה לא מיחו בה ואין מ"ד שסובר שאשה חייבת בעליה לרגל, ויתכן שזה התנא של הברייתא, שלר"מ המוצא תפילין ומכניסן זוג זוג בין אשה בין אשה בין חדש בין ששן ור' יהודה אומר שחדש מתיר בישן ולכו"ע אשה יכולה להניחן וא"כ זה מצוות עשה שלא הזמן גרמא ושנים חייבות, ואין לומר שהם סוברים כר' יוסי שנשים יכולות לסמוך, כי יש משנה שלא מעכבים תינוקות מלתקוע אך נשים מעכבים, וסתם משנה ר"מ ולר' יוסי לנשים מותר, וכתוב בסתם סיפרא שזה לר' יהודה ששני ישראל סומכים ולא בנות ישראל ולר' יוסי נשים יכולות לסמוך. ר' אלעזר אומר שהמוצא תכלת בשוק לשונות פסולות וחוטאים כשרים, ולכאורה אם חששו בלשונות שזה לא לשמה אלא לבגד, א"כ נחשוש גם בחוטאים שטנוו לבגד, ואין לומר שמדובר שזה שזור שיתכן ששזור לשם שפת הבגד, ויש לומר שמדובר שהם חתוכים מהלשונות כי לא טורחים לשזור ולחברם בשפת הבגד, ורבא רצה להוכיח מהמשנה שבתפילין חדשות לא יכניס שמא הן קמיע ולכאורה לא טורחים לעשות קמיע בצורת תפילין, ורב זירא אמר לאהבה בנו שילמד שהמנא תכלת בשוק לשונות פסולות וחוטאים מופסקים כשרים, שאין אדם טורח, ואמר רבא בגלל שאהבה שנה כך נקשור לו מרגליות, והרי במשנה רואים שטורחים לעשות קמיע תפילין, אלא יש לומר שנחלקו בזה ר"מ ור' יהודה

דף צז שלר"מ מותר להכניס חדשות כי לא חוששים שיטרו לעשות קמיע כתפילין ור' יהודה אסר חדשות כמו המשנה כי חשש שאנשים כן טורחים. אבוי של רב שמואל בר רב יצחק שנה שישנות יש בהם רצועות והם מקושרות, ובחדשות יש רצועות אך אינם מקושרות שלא טורחים בהם לקשר, וממה שלא ענו אותם יש להוכיח לכאורה שעניבה פסולה בתפילין, ואביי אומר שר' יהודה לישטון שעניבה נקראת קשירה, ומשמע שלר' יהודה יכול לענוב אך רב יהודה בר רב שמואל בר שילת אומר שקשר תפילין הוא הלכה למשה מסיני, ור"נ הוסיף שהניו של הקשרים לכיוון החוץ, ויש לומר שענוב אותם בצורת קשירתם, רב אומר שהקונה תפילין ממי שאינו מומחה בודק ב' פרשיות של יד ואחת של ראש או ב' של ראש ואחת של יד, אך לכאורה אם קנה מאחד יספיק לבדוק ג' של יד או של ראש, ואם חושש שקנה מבי' או ג' אנשים יבדוק את כל הפרשיות, ויש לומר שודאי קנה מאחד וצריך שאותו אחד יתמחה לשל יד ושל ראש, ומה ששנה רבה בר שמואל שבדוק ג' של יד או של ראש משמע או של ראש או של יד ויש לומר ג' חלק של יד וחלק של ראש ומה ששנה רב כהנא שבדוק בתפילין ב' של יד ושל ראש, יש לומר שברייתא זו היא כרבי שמספיק חזקה בשתיים, אך לפ"ז מה שכתוב בסיפא וכן בצבת הב' או ה' ולרבי לא צריך את השלישי, ויש לומר שלענין קבוצות התפילין מודה רבי שצריך לבדוק הכל שודאי קנאם מעוד בני אדם, ולפ"ז צריך לבדוק גם את הרביעי והחמישי, ומה שכתוב שליש להוציא מדעת חזיקה שאמר לדעת רבי שתימדי מספיק ב' לחזקה. **בתיים** במשנה הכוונה שהרבה זוגות קשורים יחד וכריכות שכרוכים הרבה יחד וזה בזוגות, וכשהם הרבה מחשיך עליהם, ולא מכניסם זוג זוג והסביר רב יהודה לבנו שאם שכיניסם זוג זוג יספיק כולם לפני השקיעה יכניסם זוג זוג ואם לא יספיק יחשיך במקומם, במשנה כתוב שבסכנה מכסו ויש ברייתא שכיניסם פחות פחות מדי' אמות, ויש לחלק שבסכנה נכרי שיבזה אותם ויליכם, ובסכנת לסטים יכסם, ואביי שואל שאם יש סכנת עכ"ם מה ר"ש אומר שכיניסם בהרבה אנשים הרי יש יותר פרסום, ויש לומר במשנה במה דברים אמורים בסכנת גוים אך בסכנת לסטים יכניסם פחות פחות מדי' אמות, ור"ש אומר שכיניסם בהרבה אנשים. ונחלקו אם עדיף פחות מדי' אמות כי אם יתן להרבה חבירים יהיה מזה רעש ולר"ש עדיף לחבירו כי אם אחד יקח פחות פחות מדי' ישכח ויעברו ד' אמות בלי הפסק, מה שכתוב במשנה בנו מדובר שאימו ילדה אותו בשדה וכתוב אפילו מאה אף שקשה לו משמוש הידים בכ"ז עדיף כך, ולכאורה ר' יהודה במשנה חולק על מה ששינוי שכל הכלים כרגלי הבעלים, ריש לקיש מעמיד שמערה מחבית לחבית, ור' יהודה סובר שמים אין בהם ממש לענין תחומין, אך לכאורה זה דוקא במים שבלועים בעיסה וכשהם לבד לא בטלו שהרי גם בקדירה ר' יהודה אמר להדיא שאינם בטלים ורק בעיסה בטלו, ורבא מעמיד בחבית שקנתה שביתה ולא המים שבה שהחבית בטלה למים כמו מוציא החי במיטה שפטור על המיטה כי היא בטלה לו, כך המוציא אוכל פחות משיעור בכלי פטור גם על הכלי שבטל למה שבו, ורב יוסף שאל שבברייתא מתיר ר' יהודה בשיירא למסור אחד לשני ומשמע שאסור לא בשיירא, ורב יוסף מעמיד המיטה בשיירא, ואביי אומר שבשיירא מותר אפילו בחבית ומים שקנו שבייתה, וכיין מדובר בחבית ומים של הפקר וחכמים כאן זה דעת ר' יוחנן בן גוריון שדובר שחפצי הפקר קונים שבייתה, והכוונה שלא ילכו אלו יותר מכלים שיש להם בעלים. **משנה** הקורא בספר על אסקופא והתגלגל מידו גוללו חזרה, ואם קרא בראש הגג והתגלגל יותר מ' גוללו אליו ואם נכנס לאורי ה' הופכו על הכתב ולר' יהודה אפילו הוא מסולק מהארץ רק כגובה מחט יכול להחזיר אליו ולר"ש מותר אפילו נח על הארץ ששבות לא עומד בפני כתבי הקודש **גמרא** אם מדובר באסקופא רה"י ולפניה רה"ר ולא גוזרים שמא יפול ויבוא להכניסו.